

PODGANE V PASTI -- NACIJI IN JUNKERJI IŠČEJO IZHODA

Junkerji prevzeli vso oblast, ampak na zunanostane v Nemčiji vse po starem

HITLER IN GENERALI KONFERIRAJO O KRIZI, KI STRMI TRETJEMU RAJHU V OBRAZ

Iz raznih evropskih mest, ki imajo direktne in podtalne zveze z Nemčijo, prihajajo zadnje dni poročila, ki jasno kažejo silno krizo, pred katero stoji nacistična Nemčija.

Bistvo teh poročil, je, da faktorji, ki so vrgli svet v krvavi pokol — naciji s Hitlerjem na čelu in pa junkerski močniki — iščejo liki ujetim podganam izhoda iz pasti, v nadi, da na eni strani utrdijo hitro se razkrajajočo moralo med ljudskimi masami doma, na drugi pa, da preslepijo zunanji svet in se izmotaajo iz vojne kolikor mogoče poceni.

Režimi, katere utegnejo pruski generali vreči pod kap, ker Nemčija nima od njih nobene koristi, so oni na Hrvaškem, v Slovačiji, Romuniji, Madžarski in najbrže tudi francoski režim v Vichyju.

Nemški uradni radio

Mnogo ugibanja in napeto pričakovanje je po poročilu iz Londona zbudil nemški uradni radio, ko je spustil v svet naznanilo, da se je te dni na Hitlerjevem glavnem stanu vršil "važen vojaški in politični sestanek."

Nemški radio je dalje dejal, da so bili na tem sestanku vsi vodilni naciji, kakor tudi poveljniki armade, mornarice in zračne sile, in pa japonski poslanik. O kakem italijanskem zastopniku naznanilo ničesar ne pove.

Razdvojenost med Nemci

Neki švicarski list citira nekoga potnika, ki je prišel iz Nemčije, ki je izjavil, da se je med Nemci pojavila razdvojenost, ena stran pa za mir takoj, druga pa argumentira za vztrajnost, ker Nemčijo drugače čaka popolna katastrofa.

Nov znak rastoče nemirnosti med ljudstvi pod nemško okupacijo je vest francoskega odbora za osvoboditev v Alžiru, da je v Parizu prišlo do sporov med civilisti in nemškimi vojniki.

Panika v Berlinu

Potniki, ki so prišli iz Berlina v Švico, pravijo, da oblasti v nemškem glavnem mestu ne vedo, kaj bi počele z ozirom na divji beg civilistov, ki ga je navdahnila usoda Hamburga.

Propagandni minister Goebbels je v izjavi, objavljeni po nemškem radiju, priznal, da se Berlin prazni vseh civilistov razen tistih, ki so nujno potrebni.

BOMBNIKI NA POTI V NEMČIJO

LONDON, 7. avgusta. — Preko Rokavskega preliva se je snoči čul grom velike sile bombnikov, iz česar se sklepa, da je zračna ofenziva proti nemškemu mestom zopet v polnem razmahu.

Angleška tradicija na Siciliji

Na sliki vidimo angleškega generala Montgomeryja, ki pravi, da so junckerji pripravljene pustiti razne evropske kvizlinge z njihovim umetnim nacizmom na cedilu, ako ti režimi ne bodo v stanu preskrbeti dovolj vojaških sil za nemško armado.

Tri japonske bojne ladje potopljene

Amerikanci so izšli iz bitke brez vsake izgube.

Zavezniški glavni stan na Pacifiku, 8. avgusta. — General McArthur je danes naznanil, da so Amerikanci prestregli japonsko morskilo, ki je prinašala pomoč sovražni posadki v Vili otoku Kolombangara na severno-zapadnem Pacifiku, ter po enourni bitki potopili tri izmed štirih japonskih bojnih ladij, eno križarko in dva rušilca.

Možno je, da je bil potopljen tudi tretji japonski rušilec.

S tem so japonske izgube v tekoči kampanji pri Solomonskih otokih narastle na najmanj 23 in morda na 28 bojnih ladij.

Nemci na stavki za mir

BERN, Švica, 7. avgusta. — Resne stavke širom nemških industrijskih središč, ki so že itak preobložene z napetostjo, so povzročile dodatne skrbri nemškimi oblastem. Toda stavarji ne zahtevajo višjih plač — pač pa mir.

Poročilo, ki prihaja iz Švice, izjavlja, da so delavci v eni tovarni enostavno odklonili delati še nadalje, in da je bila njih akcija kaj hitro posnemana po drugih delavcih v tovarnah v Stuttgartu in Berlinu.

Kot pove poročilo, se je tem delavcem obljubilo večje racije, toda to jih ni omehčalo, in so trdno zavrnili zahtevo, da se vrnejo na delo, še tudi potem, ko so tovarne obkolile čete nacistične elitne straže.

LOKAR RESIGNIRAL PRI S. D. D.

John E. Lokar je pred kratkim resigniral kot predsednik Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., kot tudi iz direktorija. Predsednik doma je bil zadnjih osem let. Kot poročilo, da bo zvrzelo svojega odstopa pojasnil v kratkem potom časopisa.

BOLEZEN

V St. Luke's bolnišnici se nahaja Mr. Frank Vidrich, 15718 Grovewood Ave. in sicer zaradi poškodb, ki jih je dobil pri delu na rokah. Prijatelji ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnjega okrevanja!

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varovalnih znamk!

VLADA GENERALOV V NEMČIJI

Poročila, ki so prispela včeraj iz Berlina v Španijo, naznanjajo, da so bile dane Goeringu velike polnomočnosti in da bodo prevzeli vlado trije nemški častniki: Goering, maršal Keitel in veliki admiral Dönitz. Hitler bo ostal še nadalje nominalen načelnik nacistične stranke, sicer pa ne bo imel pri vladi Nemčije nobene besede.

Severna Italija pod težkim bombnim napadom

Zavezniški bombniki so prinesli peklo mestu Milanu.

LUGANO, Švica, 8. avgusta. — Danes malo po polnoči so zavezniški bombniki pričeli s težkim bombardiranjem severne italijanske province Lombardije. Glavna tarča napada je bilo mesto Milan.

Eksplodizija težkih bomb se je čula prav do Lugana, ki leži okrog 40 milj od Milana.

(Z gornjega poročila je razvidno, da zavezniški izpolnjujejo neizprosni napad iz zraka na severno Italijo, potem ko je general Eisenhower posvaril Italijane, da se morajo ali podati ali pa naj se pripravijo na razdejavanje njihovih mest.)

Masni beg iz Berlina

LONDON, 7. avgusta. — Nemške oblasti imajo velike stitnosti in skrbri v brezupnem prizadevanju, da ustavijo masni beg iz Berlina, kjer je ljudstvo postalo panično, ko so begunci pribežali iz bombardiranega pristaniškega mesta Hamburga in razširili grozne vesti njih doživljajev.

Živci Berlinčanov so bili itak pri kraju, ker so vsak čas pričakovali napad angleških bombnikov.

Španski poročevalci so dali razumeti, da se dogajajo nevojjaški dogodki izredne važnosti v Berlinu, in nacistični propagandni minister Goebbels je priznal, da se je delno izpraznilo glavno nemško mesto, ker se je bilo napadov enakega obsega kot je bil izvršen na Hamburg.

Poročila tudi javljajo, da so se pojavile širom Nemčije stavke in druge neprilike, ki uničujejo moralno nemškega ljudstva v splošnem.

"Dezertirane" neveste

V Youngstownu, Ohio, so oblasti na lovu za štirimi vojaki, ki so prišli tja na dopust, se seznanili z dekleti, jih nagovorili k poroki, po par dneh pa brez sledu izginili. Ko so razočarane neveste skušale dognati, kdo so njih ženini, so odkrile, da so ne pridržali pri poroki dali izmišljena imena in napačne armadne številke. Oblasti pravijo, da so krivi starši, ki so privolili v poroko; vsa štiri dekleta so namreč mladoletna.

NOV GROB

V nedeljo zjutraj je preminil George Posavac, star 53 let, stanujoč na 1148 E. 66 St. Bil je samski, rodom Hrvat. Pogreb oskrbuje Jos. Zele in sinovi pogrebni zavod, 6502 St. Clair Ave. Podrobnosti bodo poročali jutri!

Amerikanci podijo Nemce na Sicilijo

Gorska trdnjava Troina padla po ljuti borbi. Goeringova divizija na begu.

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 8. avgusta. — Amerikanci so včeraj zasedli vrh gorske trdnjave Troina, in po eni najljutejših bitk v sicilijški kampanji pognali v beg Herman Goeringovo divizijo in pa 15. nemško oklopno divizijo.

Glavna osiščna obrambna linija pri gori Etni je bila s tem zlomljena in Nemci sedaj bežijo v gore proti severu, medtem ko jih zavezniški neizprosno bombardirajo.

Število ujetnikov v sicilijški kampanji je narastlo na 125.000, in kakor izgleda, se je italijanske vojske umaknilo iz vseh prednjih vrst fronte.

Zavezniški so tudi zasedli mali vulkanični otok Ustica, 40 milj severno od Palerme.

ROMMEL SE JE POJAVIL NA BALKANU

New York Times prinaša v svoji številki od 2. avgusta članek Anne O'Hare McCormick, ki poroča med drugim, da je Mussolinijev padec povzročil premestitev maršala Rommela na Balkan.

"Ta polotok, ki je sosed Italije, ni bil nikdar popolnoma miren pod italijansko okupacijo. Nemci so zaposlili večji del italijanske armade kot zasedbene čete ravno v onih deželah, kjer prebivalstvo Italijane najbolj črtili. Tudi ako Italija ostane v vojni na nemški strani, njihove policijske čete kljub temu niso več zanesljive.

Nemci se radi tega pripravljajo na boj na Balkan — proti upornim ljudstvom in proti zavezniški invaziji.

Polom v Italiji je na Balkanu več kot podrl obrambo osišča — on zdaj narekuje prihodnji strateški korak. Ob priliki invazije Sicilije še ni bilo jasno, kaj bo sledilo.

Jutri bo odšel v armado Strica Sama Johnny Petric, sin poznane družine Mr. in Mrs. John Petric, 9212 Parmalee Ave. Želimo mu srečen in zdrav povratek!

SKUPNA SEJA DRUŠTEV WOODMEN CIRCLE

Članice društva Waterloo Grove št. 110 W. C. in društva Friendship Grove št. 125 W. C., so prijazno vabljene, da se udeležijo velike takozvane "Booster" seje, ki se vrši pod pokroviteljstvom društva Collinwood Grove W. C. v sredo večer, 11. avgusta v Kunčičevi dvorani. Seja bo zelo zanimiva, vspešno bo raznovrsten in vršilo se bo slovesno sprejetje novih članic vseh društev. Pričetek ob 7:30 uri zvečer. V soboto, 14. avgusta pa priredi Woodmen Circle organizacija svoj piknik v Euclid Beach parku, na katerega so vsi prijavljeni. Podrobnosti bodo poročali jutri!

RUSI SO ODDALJENI ŠE 16 MILJ OD MESTA HARKOVA

Včeraj so Rusi pobili v svojem prodiranju proti Harkovu in Brijansku nad 4.500 Nemcev

RUSI SI PRIZADEVAJO OSVOBODITI VSO UKRAJINO

LONDON, 9. avgusta. — Ruske motorizirane čete so včeraj prodrlje 16 milj severozapadno do Harkova, v Bogoduhovu so prerezale železniško progo, na kar sedaj ogrožajo nemško bazo v Sumiju.

V svojem prizadevanju, da osvobodijo Ukrajino, so ruske čete dosegle kraj Budnijati, ki leži 17 in pol milj zapadno od Orela, ob glavni Orel-Brijanski železniški progi.

V svojem prodiranju proti Harkovu so Rusi v nedeljo napredovali deset milj, proti Brijansku pa sedem in pol milje.

V teh bojih so Rusi osvobodili nad šestdeset vasi, na fronti proti Brijansku pa nad 130 krajev.

Ruski polnočni komunikacijski zvezniki, da je bilo v nedeljo v prodiranju proti Brijansku ubitih 4.300 Nemcev, sestreljenih pa je bilo 58 nemških letal.

Dalje so Rusi zavzeli važno nemško bazo Krasnopol.

MOSKVA, 8. avgusta. — Napredovanje Rdeče armade proti Harkovu in Brijansku na 300 milj dolgi centralni fronti se nevzdržno nadaljuje. Včeraj so Rusi zasedli 70 nadaljnjih vasi, med njimi tudi vas Grajvoron, ki leži 45 milj severozapadno od Harkova.

Rusi so samo še 25 milj od Harkova, o katerem se pričakuje, da bo padel hitreje kot Orel, ki je bil zavzet po enem mesecu krvavih bojov.

Napredujoč od Belgoroda, so čete Rdeče armade izrgale Nemcem Dolbino, 37 milj severno od Harkova na glavni železniški progi med Harkovom in Belgorodom. Dalje so Rusi zasedli več naseljenih krajev na progi med Harkovom in Brijanskem.

V vzajemni akciji z armado je ruska zračna sila ostro bombardirala nemške vojaške vlake v Harkovu in Brijansku.

SILNO BOMBARDIRANJE TREH VAŽNIH ITALIJANSKIH MEST

Turin, Milan in Genovo je bombardiralo stotine zavezniških bombnikov

SOCIALISTIČNA STRANKA POZIVA NA SPLOŠNO STAVKO IN NA ODSTRANITEV MONARHIJE

Zavezniški bombniki so vrgli v soboto ogromno težo bomb na italijanska mesta Turin, Genovo in Milan, ker maršal Badoglio noče podpisati brezpogojne predaje.

Od stotin letal, ki so napadla ta mesta, sta bila izgubljena samo dva bombnika. Socialistična stranka Italije apelira na delavce, kmete in intelektualce, naj se pridružijo splošni stavki, da se prisili maršala Badoglija k podpisu miru. Resolucija socialistične stranke poziva na generalno stavko, na takojšnjo končanje vojne in na odpravo monarhije ter proglasitev republike.

Demonstracije za mir

Poročila, ki prihajajo v Madrid iz Berlina, naznanjajo, da se vrše po italijanskih mestih ponovne demonstracije za mir in da italijanske čete nečesto streljati na demonstrante.

Bombardiranje treh italijanskih mest je bilo najhujše, odkar je general Eisenhower pozval Italijo, naj se brezpogojno preda.

Švicarsko časopisje poroča, da se vidi odsvet ognjev italijanskih mest v Švici.

PAPEŽ POZIVLJA K MOSKVI ZA MIR

BERN, Švica, 6. avgusta. — Papež Pij je nocoj objavil apel na katoličane sveta za takojšnjo molitev za mir, v čemu se vidi indirektni poziv, da se Italija umakne iz vojne. Papeževa akcija se tolmači kot dokaz, da italijanska morala hitro propada v očigled tega, ker kabinet maršala Badoglija očividno ne namerava izvesti kapitulacije Italije.

14-LETNI DEČEK OSTANE V MORNARICI

LOWELL, Mass. — Francis P. McMahon, star 14 let, ki je bil sprejet v mornarico s pomočjo ponarejenega rojstnega lista, bo ostal v službi Strica Sama. Njegovi starši so privolili in mornarica je tudi zadovoljna z njim.

POSVETOVANJA MED CHURCHILLOM IN ROOSEVELTOM

LONDON, 6. avgusta. — Britske skupine so nocoj razmotrivale možnost, da se bosta vsled hitro razvijajočih vojnih dogodkov proti osišču, zopet kmalu sestala predsednik Roosevelt in angleški premier Winston Churchill, ki bosta napravila načrte za nove udarce, predno bo Nemčiji mogoče spraviti se v ravnotežje.

Mesar kaznovan

Mestni sodnik William McDermott je v soboto obsodil mesarja Andrew Piskura, 9505 Denison Ave., na \$100 globe, ker je nekemu odjemalcu, ki je kupil dva funta govedine, računal 10c več, kot pa je dovoljeno po odredbi OPA.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

RAZLAGA O PLEMENSKIH PRED-SODKIH

"Več je zmede in več površnega lažnjivega, hudobnega in nezmisljenega mišljenja o predmetih plemena, kulture in jezika, kakor o katerem drugem predmetu."

Na ta odkriti način dr. Paul S. Martin, glavni kurator v oddelku antropologije Field muzeja v Chicagu, začne oster članek, ki analizira vzroke plemenskega predsodka v tekoči številki muzejevega glasila.

On navaja bojazen kot eno izmed prvotnih činjenic, ki povzročajo predsodke, ljubosumnosti in sovraštva; pravi, da, ako hočemo razumeti te čustvene reakcije in o njih razpravljati, moramo pred vsem razumeti, kaj je pleme. Po preiskavi zoologičnih dejstev, on nadaljuje, se zdi, da vse človeštvo spada k enemu samemu plemenu.

Absolutno čistih in nemešanih plemen ni več, kakor dr. Martin trdi. "Razne razdelitve človeškega plemena ne izvirajo iz čisto biologičnih dejstev, marveč iz arbitrarnih in umetnih klasifikacij. Plemenski problem je dejanski kulturen, socialni in gospodarski problem, ne pa čisto biološki problem."

Strogo rečeno, dr. Martin argumentira, obstoja le eno resnično pleme — človeško pleme. Radi udobnosti pa in na podlagi površnih razlik se je človeško pleme razdelilo v tri glavne oddelke: belokožce (Kavkazce), Negroide in vzhodno-azijske (ali Mongoloide). Dodatno k tem so razni pod-oddelki in zmešane skupine.

Dr. Martin pravi torej — imamo le eno človeško pleme s tremi glavnimi skupinami, oziroma pod-plemeni ali tipi. Ako površno govorimo o negroidskem plemenu, mislimo zares na negroidski oddelek človeškega plemena.

Kar se tiče bojazni, ki vzbuja plemenski predsodek, dr. Martin povdarja, da ista emocija povzroča nezaupanje in sovraštvo med drugimi skupinami v tej deželi, kakršne so farmski blok proti bloku srebra, demokracija proti republikancem, ena verska skupina proti drugi in med skupinami raznih evropskih narodnosti. Kaj pa so vzroki te bojazni?

Bojazen, kakor on razlaga, da moja skupina (moji prijatelji, moja delavska organizacija, moja cerkev, moj klub, moja narodnost) utegne biti kritizirana ali nadvladana, zatirana ali odpravljena po drugi skupini. Ta občutek ima svoje korenine v jako stari človeški zablodi — zabloda, da moja skupina je najbolj važna na svetu, da je celo edina, ki nekaj velja. Ako bo ta moja skupina oslabiljena ali se ji še hujeje zgodi, mi čutimo, da bo izgubljeno vse, kar je nekaj vredno.

Pisatelj podaja sledeče ilustracijo: "Mi belokožci — torej moja skupina — mislimo o sebi, o svojih uspehih in o svojem načinu življenja kot najvažnejši in najboljši stvari na svetu, z drugimi besedami, jo smatramo za superiorno. Ako druga skupina, kot n. pr. kaka inozemska skupina začne prihajati v mojo občino in delati za manj plače, potem se moja skupina boji, da bo njen zaslužek v nevarnosti. Ta bojazen se potem spreminja v sovraštvo, tedaj skušamo to racionizirati tako, da bo naša vest imela dober vzrok za sovraštvo. Tedaj govorimo, da so tuji "inferiorni, da so umazani, da kradejo, da niso dobri, in tako dalje."

Dejstvo je, da vsak smatra svojo skupino za superiorno. Ves predsodek plemena in narodnosti izvira iz jako primitivne človeške slabosti. — FLIS.

★ Kupujte vojne bonde! ★

UREDNIKOVA POŠTA

Dar za pomoč v stari domovini

Cleveland, Ohio. — John W. Hrovat ml., sin Mr. in Mrs. J. Hrovat iz Arcade Ave., tu rojen ameriški Slovenec, ki je sedaj v službi Strica Sama, in to že preko dveh let, se je povsod do čina nadporočnika (1st Lieut.), ter je sedaj nastanjen v Washingtonu. V civilnem življenju je mladi John graduiral iz Ohio State College kot električarski inženir.

Ko se je pričela vojna, je bil John pozvan v službo. Vlada ga je poslala za 8 mesecev še za nadaljnje študije v Anglijo, iz katerih študij, se je vrnil zadnji božič. In kot oče in mati mladega nadporočnika, je njih zavednost tudi podedovana. Uvidel je bedo v Angliji, ko je imel priliko to opazovati v 8-mesečnem bivanju tam. Spoznal je kako trpljenje doprinaša ljudstvo Anglije. Ko se je vrnil iz Anglije, je imel veliko za povedati, kako to ljudstvo trpi in doprinaša za zmago vojne. Rekel je, kaj in kako more še vse pretrpeti ljudstvo Slovenije iz katere oče in mama prihajata kot drugi tisoči ameriških Slovencev.

Mladi Ivan se tega dobro zaveda in sedaj je poslal od svoje plače kar \$25.00 za slovenske reveže v domovini na svojega očeta, rekoč: "Izročil jih na pristojno mesto, ker želim tudi jaz pomagati po svoji moči za te močno prizadete reveže v Sloveniji".

Torej častno priznanje takemu zavednemu ameriškiemu Slovincu za tako dobrosrčen dar.

Torej dokler bo še ameriška Slovenija imela take sinove, in Slovence v obče, ne bomo še utonili, kljub temu da so se vsi sovražni elementi zarotili strelbi iz površja ta mali nadarjen slovenski rod.

Ta mladenič naj bi bil v vzgled ostali naši slovenski mladini tukaj, da bi se tudi ta zavedala te veličine svoje dolžnosti kot sinovi in hčere slovenski staršev.

In par dni po tem se ponovno zgodi Mr. Hrovat st. in pravi: "Jožef, tudi jaz in moja, bova prispevala enako vsoto, kot jo je najin sin." In res izročil mi je tudi on \$25.00. — Ko sva se kratko pogovarjala, in govorila o grozodejstvih, katere mora doprinesati danes naša rojstna domovina, so mu prišle solze v oči, v čustvih se ni mogel premagati, v želji in upanju, da bi bili sadovi naših prizadevanj res uspeh.

Hrovatovi so se močno trudili že v prvi svetovni vojni za rešitev Slovenije, in znano mi je še od tedaj, da je bil John Hrovat st. aktiven za takratno JRZ. Pa še to mi je rekel: "Durn, da bi dočkal, da bo še moja in tvoja domovina enkrat rešena, sem pripravljena prispevati ponovno tudi če je treba še \$100."

Torej čast, na taki zavednosti tej družini.

Mr. John Hrovat je vpislen pri N. C. R. kot strojnik že nad 30 let. Sedaj živi že veliko vrsto let na 15900 Arcade Ave. In John je bil pred časom močno aktiven na našem narodnem polju, posebno pri zadrugi se je zelo udeleževal, kot tudi pri tukajšnjem Slovenskem delavskem domu. In to leto, po večletni pausi, je John ponovno član Slovenske zadruge.

Torej v imenu odbora tukajšnje podružnice štev. 35 JPO.SS se lepo zahvaljujemo, ter želimo obilo posnemačev.

J. F. Durn,
taj. št. 35 JPO.SS.

Sedanji in povojni problemi

Cleveland, Ohio. — Pred nekaj časom je brat Milan Medvedšek v svojih komentarjih "Od časa do časa" omenil tudi plemenske izgrede, ki so se pojavili v Los Angelesu, Teksasu in nato še resnejše in žalostnejše v Detroitu. On je mnenja, da ta problem bo še večji po vojni, kar sklepa po svojem opazovanju dnevnih dogodkov, ki jih dobro razume in dobro ocenjuje.

V listih smo čitali, da so plemenske izgrede v Detroitu, ki so bili silno tragični, poczročili tajni agenti in petokolonci, torej sovražni izdajalci, ki jih menda v Detroitu ne manjka, kakor jih ne manjka v drugih velikih mestih. Razlika je v tem, da v nekaterih industrijskih mestih se te vrste sabotažniki skrivajo in delujejo za kulisa, ker se boje svetlobe.

V Detroitu in okolici se nahaja veliko Fordovo kraljestvo. V dobri meri je njegova moč zakon, dasi ne več v toliki meri kot pred leti. Kdor nosi križec, ki mu ga je podaril Hitler, seveda diši po diktatostvu, sicer ga ne bi dobil za svoje diktatorske zasluge. Veliko so tudi krivi izgrediv kukluskovci, ki so še dokaj močni s svojimi črnimi nakanami. Zadržne časa so se kukluskovci baje potuhnil in delujejo pod drugim imenom. Teh je menda že okrog 10,000, ki neprestano vrtajo in rušijo moralo med ljudstvom. Vsekakor so kukluskarji že spet začeli dvigati glavo.

Iz tega razloga je treba, da je ljudstvo pozorno, kajti ti kukluskarji niso le proti črnem in židom, temveč proti vsem inozemcem, socialistom, komunistom in katoličanom ter proti delavskemu gibanju sploh. Ker so kukluskarji skrajni nazadnjaki, ki se radi poslužujejo skrajnih sredstev in večkrat tudi zločinskih dejanj, mora biti ljudstvo čuječe, da ne nasede zakrknjenim nazadnjakom na njih limanice. Na tako sodrgo je treba pravočasno posvetiti z močno žarnico, da se jih preplasi in prepodi nazaj v njihove luknje, kakor strupene podgane. Pa ne samo preplasi jih je treba, temveč uničiti njihovo sabotažno organizacijo do temelja, da ne bo nikdar več uprizarjala zločinskih dejanj.

Poleg tega vsega pa imamo tudi organizacijo z lepo donečim patriotičnim imenom, ki se naziva "Hčerke ameriške revolucije", ki je tudi dokaj nazadnjaška in prav nič revolucijonarna, dasi se je niti zdaleka ne more primerjati kukluskarjem. Pa še kakšna druga organizacija operira vmes, da podpihuje plemensko sovraštvo. Vse to kaj rado izbruhne na dan v času te ali one krize.

Milan tudi omenjuje slovenski narod. Ako bi prišlo do preganjanj inozemcev, da mi nimamo lastnih mož na višjih mestih, ki bi se v potrebi s svojim vplivom za nas potegnili. Kajti narod je upoštevan le tedaj, če ima več svojih vplivnih ljudi na odgovornih mestih. To je pač jasno kot beli dan. Imamo par rojakov na važnih mestih, toda ne mnogo, dosti jih pa tudi ne moremo imeti, ker smo številčno majhni. Ampak če bi prišlo do drhalskih napadov, bi tu di taki možje dosti ne pomenili ali pomagali.

Ze pred leti smo lahko videli, kaj pomenijo kriminalne organizacije. Kukluskarji so uprizarjali razne napade in terorizirali mirne ljudi, in iz strahu se jim je marsikdo pridružil, ker se je bal za lastno kožo. To je resnično fašizem najpodlejšje vrste in kot takega se mora zatreti.

Znano je tudi, da je imela organizacija KKK v svoji sredi tudi vplivne moze. Pridružili so se ji visoki uradniki, sodniki, policaji in drugi javni faktorji. Bohotila se je največ na jugu, pozneje pa se je raztegnila tudi na sever. Zadržna leta se je vsled svojega delovanja dokaj diskreditirala, sedaj pa menda spet dviga svojo ogabno glavo.

Možno je, da do preganjanja inozemcev ne pride tako hitro, ne dokler je obilo dela, po vojni se bo pa marsikaj izpremenilo. Izgrediv proti črnem in židom pa so se že pojavili, kakor smo videli pred par tedni, po vojni pa se je bati, da bodo še hujsji.

Prej nisem nikdar verjel, da je kaj takega mogoče, zadržne čase pa vidim sam na lastne oči, da je tudi med našim ljudstvom mnogo takih, ki so odprti proti črnem in židom, katere dolžijo vsega zla. To je vsekakor posledica nacistične propagande, ki vrta noč in dan, da zanese sovraštvo med nas in tako sabotira vojni napor. Zadržne čase se sliši propagandno gozbežanje, da židovski sinovi ne gredo kaj prida v armado, še manj pa na bojne poljane.

Druga obdolžitev je, da židje povzročajo draginjo, ker da so oni glavni prodajalci in prekupovalci ter kramarji, ki imajo vse veletrgovine v svojih rokah ter ves trg, blagovni in denarni.

Tudi med vojaki in veterani se širi tako mnenje. Skoro ne manjka drugega kot ene močne poteze in počilo bi vsled takega šuntanja in blebetanja. Tako ko torej stoji ta problem danes, ki se ne da zatajiti, temveč je treba tako škodljivo propagando pobijati.

T zlobna propaganda se je vsekakor začela stopnjevati sedaj, ko zavezniške armade zmagujejo na vseh frontah. Treba je pomisliti, da vojna ne bo vedno trajala in potem se bodo pričeli vračati naši fantje domov. Nastali bodo novi problemi, vojno delo bo ustavljeno, tovarne bodo preuređile svoje delo za civilne potrebe in ne bodo potrebovale več toliko delavcev. Z eno besedo: vojna produkcija, ki sedaj daje delo milijonom, bo ustavljena. Kaj potem?

Seveda bodo nastale velike potrebe za razne izdelke in živila po vsem svetu, ampak ne kak zastoje je neizogiben. Le z dobrimi načerti bo vladi uspelo, da se spravi aparat v tek v zadovoljstvo večine ljudstva.

V armadi je sedaj okrog osam milijonov mož. Večina teh se vrne in nekateri bodo pohabljeni. Vsi pa bodo zahtevali pošteno delo za pošteno plačo, torej za pošteno življenje, do katerega smo upravičeni vsi, to je tisti, ki se bore na vojnih frontah, in tisti, ki producirajo vojni material, kajti oboji opravljajo koristno delo, da demokracija zmaga nad tiranstvom. Upajmo, da se bo ta velikanski problem rešil na trezen in praktičen način, tako da bo dovolj dela in jela za vse, ne da bi se dežela vrgla v metež tragičnih izgrediv.

Gotovo bo ta ali oni rekel, da ne smemo gledati preveč črno, da ne smemo biti črnogledi. To je res, res pa je tudi, da se mora dežela pripraviti že sedaj, tako da bo šel tek življenja nemoteno naprej brez izbrulov, ki se jim lahko izognemo, ako bomo rabili zdrav razum. Dela tudi po vojni bo dovolj za vse in tako tudi jela, treba bo le spraviti vse to v delovni aparat. Ni nam treba še ene depresije nikjer, najmanj pa v deželi, kjer je vsega v izobilju.

Vse to so problemi, o katerih je vredno razmišljati, da se pravočasno odpravijo vzroki slabih posledic. O tem bom ob priliki še pisal.

Pred kratkim je v par svojih komentarjih Tone Garden živo opisal in pojasnil zadevo o protijunjskem gibanju, ki se je zadržne čase tako močno pokazalo zlasti v zvezni zbornici v Washingtonu. Z izjemo predsednika Roosevelta in par drugih naprednih zastopnikov, je sedanji kongres prežet z mržnjo do delavcev. Burbonski republikanci in nazadnjaški demokrati v kongresu vsekakor bolj sovražijo organizirano delavstvo kot Hitlerja. To so najbolj izpričali s sprejetjem protistavkovnega zakona, ki ga je Roosevelt vetiral, nato pa ga je kongres spet sprejel čez njegov veto.

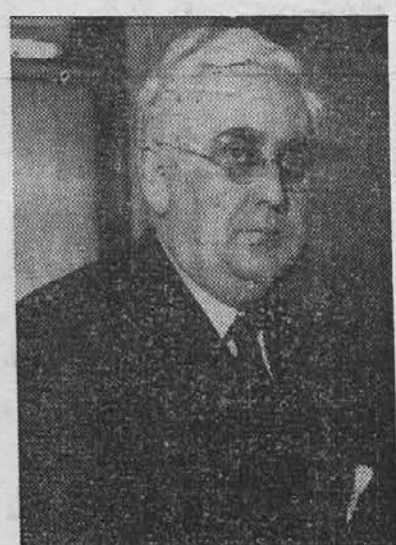
Vse izgleda, da so se nazadnjaki v kongresu, ki služijo le velikemu businessu, zakleli proti delavstvu in tudi proti malim farmerjem. Podpisani se z Gardnom ne strinja v vsaki stvari, kakor se tudi drugi ne strinjajo v vsem z menoj. To je pač nekaj naravnega, kajti vsaki ima svoje mnenje. Strinjam se pa z njim glede njegovih par zadnjih komentarjev, ki se tičejo protidelavskih zakonov.

Zelo čudno je, kako hitro so sprejeli v kongresu protidelavski zakon, da tako "zamrznejo" zahteve po večjih mezdah. Na drugi strani so pa prav tako hitro okrnili priporočilo od administracije, ki se bori proti inflaciji. Tako naraščajo cene potrebščinam z naglico, mezde so pa prikovali k tlom. Na ta način si bodo profitirali in izkoriščevalci še bolj polnili svoje velike mošnje, delavec pa bo prikrajšan na poštenu plači.

Torej takšno zvezno zakonodajo imamo sedaj! Ali se bodo mar ljudstvu — volilcem — odprle oči? Skrajni čas je, da se jim, bi odprle nastežaj, tako da bi videli in spoznali svoje prijatelje in "prijatelje" v kongresu. To pa še ni dovolj. Treba je, da stopijo volilci na plan in pri prihodnjih volitvah pometejo s takimi zastopniki, ki delajo le za koristi svojih bogatih gospodarjev. Ako se ljudstvo ne prebudi iz sedanjega letargije, se kaj lahko zgodi, da bodo v kongresu osvojili še druge protidelavske zakone.

Vsi vemo, da gre sedanja vojna produkcija z velikansko brzino naprej. Delavci se pač zavedajo, da je treba poraziti sovražnika na vseh frontah in zato so napeli vse svoje sile, da bo dovolj tankov, topov, zrakov, plovov in ladij na razpolago naši armadi. Medtem pa se bogataši in profitirarji ter njihovi hlapčoni v kongresu prav malo brigajo za sovražnika, temveč skušajo na vse načine, da bi delavce priklenili v svoj jarem izkoriščanja. Da, delavci dobro vedo, da je treba poraziti zunanjega sovražnika, zavedati pa se morajo, da je treba poraziti tudi domačega delavskega sovraga na vsej fronti.

Novi glavar OEW

Leo T. Crowley, ki je bil imenovan za načelnika Office of Economic Warfare urada.

rih je vredno razmišljati, da se pravočasno odpravijo vzroki slabih posledic. O tem bom ob priliki še pisal.

Pred kratkim je v par svojih komentarjih Tone Garden živo opisal in pojasnil zadevo o protijunjskem gibanju, ki se je zadržne čase tako močno pokazalo zlasti v zvezni zbornici v Washingtonu. Z izjemo predsednika Roosevelta in par drugih naprednih zastopnikov, je sedanji kongres prežet z mržnjo do delavcev. Burbonski republikanci in nazadnjaški demokrati v kongresu vsekakor bolj sovražijo organizirano delavstvo kot Hitlerja. To so najbolj izpričali s sprejetjem protistavkovnega zakona, ki ga je Roosevelt vetiral, nato pa ga je kongres spet sprejel čez njegov veto.

Vse izgleda, da so se nazadnjaki v kongresu, ki služijo le velikemu businessu, zakleli proti delavstvu in tudi proti malim farmerjem. Podpisani se z Gardnom ne strinja v vsaki stvari, kakor se tudi drugi ne strinjajo v vsem z menoj. To je pač nekaj naravnega, kajti vsaki ima svoje mnenje. Strinjam se pa z njim glede njegovih par zadnjih komentarjev, ki se tičejo protidelavskih zakonov.

Zelo čudno je, kako hitro so sprejeli v kongresu protidelavski zakon, da tako "zamrznejo" zahteve po večjih mezdah. Na drugi strani so pa prav tako hitro okrnili priporočilo od administracije, ki se bori proti inflaciji. Tako naraščajo cene potrebščinam z naglico, mezde so pa prikovali k tlom. Na ta način si bodo profitirali in izkoriščevalci še bolj polnili svoje velike mošnje, delavec pa bo prikrajšan na poštenu plači.

Torej takšno zvezno zakonodajo imamo sedaj! Ali se bodo mar ljudstvu — volilcem — odprle oči? Skrajni čas je, da se jim, bi odprle nastežaj, tako da bi videli in spoznali svoje prijatelje in "prijatelje" v kongresu. To pa še ni dovolj. Treba je, da stopijo volilci na plan in pri prihodnjih volitvah pometejo s takimi zastopniki, ki delajo le za koristi svojih bogatih gospodarjev. Ako se ljudstvo ne prebudi iz sedanjega letargije, se kaj lahko zgodi, da bodo v kongresu osvojili še druge protidelavske zakone.

Vsi vemo, da gre sedanja vojna produkcija z velikansko brzino naprej. Delavci se pač zavedajo, da je treba poraziti sovražnika na vseh frontah in zato so napeli vse svoje sile, da bo dovolj tankov, topov, zrakov, plovov in ladij na razpolago naši armadi. Medtem pa se bogataši in profitirarji ter njihovi hlapčoni v kongresu prav malo brigajo za sovražnika, temveč skušajo na vse načine, da bi delavce priklenili v svoj jarem izkoriščanja. Da, delavci dobro vedo, da je treba poraziti zunanjega sovražnika, zavedati pa se morajo, da je treba poraziti tudi domačega delavskega sovraga na vsej fronti.

Kaj pa ga tako grozno loči naša Jugoslavlani, oziroma veslesrbi po bratje Hrvati? Gre in umazano politiko uganjanja. Trma in zagrizenost na obeh straneh, pri Srbih, ki se zbirajo okrog Srbohrana, pa menda še najbolj. Tudi to je še velik težak problem, predno se bosta ti dve skupini pobotali, če se sploh bosta.

Kot je razvidno iz raznih poročil, je pač razveseljivo to, da večina poštenih Srbov in Hrvatov razume položaj in se ne da jo zavajati šovinistom. Ekstremisti so za veliko Srbijo, ker vedo, da Srbija sama nima možnosti, ima lepo bodočnost, v kateri bodo imeli li avtonomne pravice vsi Slovenci, Hrvati, Srbi in Macedonci, zraven pa še Bolgari, ako Bolgarija pridruži jugoslovanskemu telesu. To je edina pravična rešitev jugoslovanskega problema, da bodo imeli vsi narodni členi enake pravice po demokratičnih načelih.

Vsekakor bo glavno besedilo ljudstvo v Jugoslaviji, pa tukaj. Dobro pa bi bilo, se bi mogli predstavniki vseh treh narodov tudi tukaj spoznati, ne pa napadati se med seboj in gledati kot pes in mačka.

Poznam več Srbov osebno, več pa Hrvatov. Tudi njihove ste čitali, posebno pa Narodni Glasnik iz Pittsburgha, ki nenehno časa dokaj zmerno piše. Tam pa tudi srbski šovinistični list Srbohran, ki je skrajno bičen pa trmoglav ter zagrejen. Posebno mu so v željo hrvatski katoliki. V ta list pa tudi jugoslovanski veleposlanik Fotić. Kar on piše, je samohujskarija, napadanje in zloba. Upajmo, da se bodo v mena zjasnila vsem jugoslovanskim narodom še pravočasno.

Pri vsem tem se mora človek čuditi, kako vendar moremo čakovati od velikih zavezniških vlad, da bodo pomagale jugoslovanskim ljudstvom do svobode, ko vidijo tako breginjo kavanjanje. Seveda, tudi jugoslovanska vlada v ubežništvu čudno politiko in je že skrajni čas, da se otrese nazadnjakstva.

Končno še to. Moje mnenje je, da bo glavno in odločilno v sedo v Jugoslaviji po vojni imelo njeno ljudstvo tam, ne pa jugoslovanski naseljenici v Ameriki. Vse, kar moremo mi pomagati, je to, da delujemo za demokratično rešitev tega vprašanja, kar bo končno vplivalo na merodajne kroge. Zato pa imamo mi Slovenci tukaj svoj NS, ki se trudi, da bo po vojni Slovenija združena in osvobodjena ter del demokratične in federativne Jugoslavije.

Anton Jankovič

United Nations Information Office poroča, da so jugoslovanski partizani po neuspešni pete nemške "ofenzive" podvojili intenzivnost svojega delovanja.

V Sloveniji so slovenski partizani izvršili več napadov na kočevskem okraju, nekdanji nemški naselbini na slovenskem ozemlju. Razvila se je tam bitka z nemškimi četami, ki so se morale umakniti. Na jsišču je ostalo 23 padlih Nemcev.

Hrvaški partizani v Slavoniji so prizadevali Nemcem težko življenje ob priliki napada na vlak, katerega so vrgli v progo.

Help Sponsor a Fighting MOTOR TORPEDO BOAT!

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

Strahoma jo je opazovala Jerica in prišla za njo:

"Ali koga čakate?" je vprašala. Anica se je ozrla in objela deklico:

"Šla bi k njemu in mu povedala, da naj spi mirno!"

Deklica jo je začudena motrila in jo prijala za roko:

"Pojdite v hišo. Kako je tu mirno?"

Anica se je je otesla in govorila s solzami za se:

"Spi mirno, spi mirno, spi mirno!"

Tedaj je Jerica odhitela po Marjanico in jo poklicala še ravno pravočasno. Anica se je bila spustila po bregu doli, da obišče možev grob. S silo jo je privela nazaj Marjanica in jo spravila v posteljo. Srečala jo je Katarina in ko je čula, kaj se je bilo zgodilo, je vprašala:

"Se ji je zmešalo?"

"Gaj bi se ji lahko!" je pripomnila Marjanica pikro.

18. Na polu k možu

Proti večeru se je bilo Anici izboljšalo. Prišla je k zavesti, a niti domisliti se skoraj ni mogla, kaj da je bilo z njo popoldne, čemu da so jo bili spravili v posteljo. Dvignila se je in oblekla. Bila je čisto mirna, samo nekako mrzla ji je bilo, in v prsih jo je hotelo bosti. Prišla je doli v kuhinjo, tako, da se je Marjanica zelo ustrašila. Toda Anica jo je pomirila, da ji ni nič, da se hoče samo malo ogreti. Sedela je nato pri ognju do večerje. Ali bolečine v prsih so postajale vse bolj občutljive, in mukoma je kašljala. Marjanica jo je gonila v posteljo in ji skuhalo čaja. Anica je sama čutila, da je slaba, in odšla kmalu po večerji, ki ji ni šla v slast, v spalnico in je legla. Marjanica je prišla za njo in ji prinesla čaja ter jo odela, češ, da naj se spoti. Ob sedela je nekaj časa pri Anici in govorila o tem in onem, poprašala jo, ali se res ne počuti slabo, ji zabičila, da naj jo le pokliče, če bi ji bilo slabo. Nato pa je odšla, češ, da se na Nežo ni zanesli, potem, ko je bila privila luč niže. Anico je kmalu premagal nekaj spanec, bolj podoben nezavestnemu bedanju in nekaki omotični slabosti. Polagoma pa je ta koprena čisto izginila iz duha, in Anica se je vsebolj zavedala telesnih bolečin. Vse huji jo je rezalo in zbadalo po prsih, ti sunki so postajali tako hudi, da je Anica komaj še molče prenašala.

Zunaj je bilo čuti jokajoče zavijanje burje krog voglov, rahlo so drtela stekla na oknu, sicer pa je bilo v hiši vse tiho, in Anica si je mislila, da more biti že pozno. Najbrže je spala tudi Marjanica. Pri vedno hujih sunkih v prsih je začela Anica misliti, da li ne bi bilo dobro, da pokliče Marjanico. In res se je dvignila v postelji in privila luč. Tedaj pa je opazila, da so vrata v njeno sobo rahlo priprta, in v tej temi se ji je zazdelo, da vidi dvoje oči, uprtih nepregibno na njo.

"Kdo je?" je odprla komaj slišno Anica usta. Na vratih pa so bile še vedno one oči.

Tedaj je kriknila Anica na yso moč: "Marjanica!"

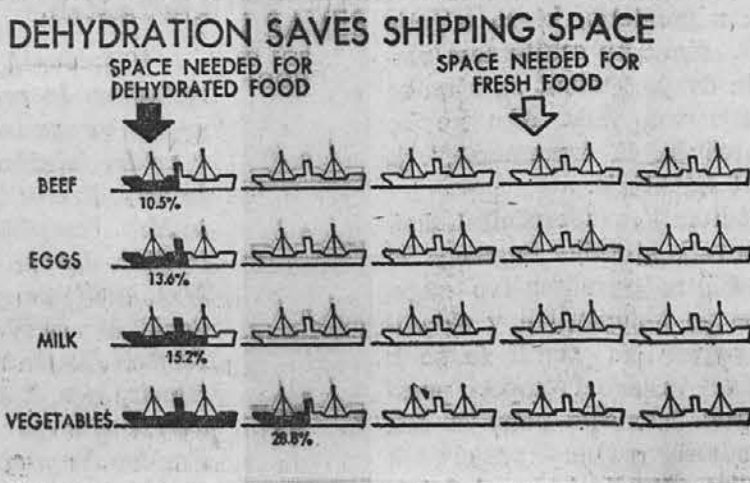
V naslednjem trenutku je videla, da se vrata odpirajo, in stoji na njih Tomaž, pijan in

Neomajano zaupanje v firarja

Goebbels: "Če Angleži mislijo, da morejo omajati zaupanje nemškega ljudstva v svojega firarja, se bridko motijo..."

TELEFACT

Zračni napad na Rim

Napisal Ivan Mali

Washington (ONA) — Dne 19. junija, ob belem dnevu, so dobili vojaški cilji v Rimu svoj ognjeni krst prvega zračnega napada. V vsej vojni še ni bilo dozdej dogodka, ki bi bil s toliko jasnostjo pokazal ogromno razliko tehnike in ciljev zedinjenih narodov in osi.

Pred štirimi leti, ob izbruhu vojne, fašisti niso niti poskušali delati razliko med resničnimi vojaškimi cilji in svetimi, zgodovinskimi spomeniki Varšave. V teku svojih zračnih napadov na poljsko prestolnico, je nemška "Luftwaffe" ravno tako brezobzirno nastopala kakor so bili zavezniki obzirni in previdni ob priliki svojega prvega napada ob belem dnevu na Rim.

Zavezniki so se omejili izključno le na vojaške cilje. Kot civilizirani ljudje so upali in se zanašali na to, da eksplozije bomb padajočih na vojaške objekte ne bodo poškodovale številnih, svetih in zgodovinskih dragocenosti v večnem mestu. Načistični letalci nad Varšavo pa so namenoma udarjali na najsvetejše cerkve kot n. pr. na Vse Svete, na Gzybowskega trgu in Sv. Petra in Pavla v Koszyki.

Ena leto pozneje v Londonu, nemška "Luftwaffe" tudi ni poslala nožskofu v Canterbury-u napovedi svojih zračnih napadov. Zamižala je od groze. Prav v tistem hipu se ji je zdelo, da sliši zemeljski udarec, in ko je odprla oči, ni bilo Tomaža nikjer, pač pa je slišala zunaj Lukov glas:

"Pijan je. Ne bojte se več, pa vrata zaprite!"

"Luka," je odvrnila Anica, "zaprite jih vi, pa Marjanico pokličite!"

"Ali ste bolni?" je vprašal Luka.

Ona ni odvrnila nič, omotica se je je lotevala.

(Dolje mihoanjič)

del njunega programa za izvedbo novega reda.

O prebivalcih Berlina poročajo, da so z navdušenjem in hrabrostjo poslušali novice o rušenju Varšave in Rotterdamu. Ljudstva zedinjenih narodov pa so obžalovala neizogibno potrebo, da se izvede zračni napad na Rim. Znano jim je bilo, da v trenutku, ko so fašisti odklonili, da napravijo in proglase Rim odprto mesto, drugega izhoda ni bilo več. Znano jim je bilo, da fašisti tega le zato niso hoteli storiti, ker jim dragocnosti Rima niso bile svete kot so svete zedinjenim narodom.

In vendar je bilo zedinjenim narodom nemogoče, da proslavlajo — kot so to delali fašisti — zračni napad, ki je ogrožal nekatere od najbolj dragocenih svetinj človeštva. Tolažili so se le s tem, da bodo zračni napadi na Rim pospešili zrušenje fašizma in tako prihranili na tisoče vojaških življenj.

V naprej je bilo jasno, kakšna bo reakcija na te zračne napade. Propaganda osišča je zagnala svoj običajni krik, da je to izrodek "boljševiške in židovske zlobnosti". Z nobeno besedo ni omenjala ameriških katoličanov, ki so se napada na Rim udeležili. Izolacionistični krogi, ki so se bili v preteklosti izražali nad tem, da se vzemirjamo zaradi smrti 30,000 civilnih žrtev v Rotterdamu, so zopet obnovili svoje večne napade na naše vodstvo.

Povprečni državljani, kakor tudi njegovi predstavniki — bodisi katoliški, protestantovski ali židovski — pa napad odobravajo s suho in hladno logiko: "Bilo je potrebno, kajti Rim je postal vojaško središče. Obžalovanja vredno je". In mnogi izražajo upanje, ki je najbrže prazna nada, da bodo fašisti vendar le še proglasili Rim za odprto mesto.

Nobenega postranskega izhoda ni iz te zagate. Rim mora prenehati služiti kot vojaško središče. Civilizirana ljudstva širom sveta pa upajo, da bo Rim proglašen za odprto mesto — ako se to ne bi zgodilo, bodo zedinjeni narodi enodušno zahtevali, da se zračni napadi na Rim nadaljujejo.

Mir na svetu, za katerim stremi Vatikan, ne bo dosežen predno ta italijanska orožarna ne bo odpravljena.

SVICARSKI LISTI O MUSSOLINIJEVEM PODCU

Bern, 26. julija (ONA). — Švicarski listi si poskušajo razlagati posledice Mussolinijeve odstavke. Tagwacht, ki izhaja v Bernu pravi, da je vprašanje, dali bo znal novi vladar vladati nad silami, ki so zdaj nenadoma oproščene.

"Basler-nachrichten" trdi, da je Mussolinijev padec zmaga onih krogov v Italiji, ki so že dolgo časa prepričani, da je vojna izgubljena. Ako nova vlada ne dobi položaja kmalu v roke, obstoji velika nevarnost, da se bo razširil kaos na vso Italijo.

AMERICAN HEROES

Maj. John L. Smith of the U. S. Marines has 19 Jap planes to his credit—Have you as many War Bonds? Show all our American boys that you're doing your part on the home front to win the war. You've done your bit; now do your best—Buy more War Bonds.

Der Bund prerokuje, da je Mussolinijev padec prvi korak k sklepu miru.

Basler National Zeitung pravi: "Badoglio pravi, da se vojna nadaljuje, toda dogodki so čisto močnejši nego vse take trditve in programi".

Mali oglasi

UČITE SE

SLOVENŠČINE
ANGLEŠČINE

s pomočjo Dr. Kernove knjige
Angleško-slovensko berilo

English-Slovene

Reader

Cena \$2.00

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za

splošna tovarniška
dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva in prestatu zdravniško preiskavo.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon
Co., Inc.

ŽENSKÉ

za

snaženje uradov

Kratke ure; plača od ure

V okolici Euclid in Green Rd.

Zglasite se pri

AETNA WINDOW

Cleaning Co.

1430 E. 27 St.

vogal Superior Ave.

Prodaja poceni

ledenico, ki drži 50 do 70 funtov ledu. — V prav dobrem stanju. — Zglasite se na 1155 E. 76 St., spodaj.

Zelo poceni

se prodaja električni stroj za izdelovanje sladoleada, v dobrem stanju. Sami si lahko izdelate sladolead za samo 15c galono. Prodajam tudi svojo zalogo cigar, slaščic in delikatesno trgovino za zelo majhno vsoto. Oglejte si na 8301 Madison Ave. Vzemite Madison Ave. karo.

Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write) for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St. Chicago, Ill., Dept. 5

Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name.....

Address.....

City..... State.....

Mali oglasi

TOVARNIŠKO DELO

100% obrambna tovarna

Izkušnja ni potrebna

Plača na uro, poleg "overtime"

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, morate predložiti izjavo, da lahko sprejmete drugo delo.

The Draper Mfg. Co.

E. 91 St. in Crane

1 blok južno od Union Ave.

Išče se moške

PUNCH in SHEAR OPERATORJE

TORCH CUTTING POMOČNIKE

UČENCE ZA ARC VARENJE

POMOČNIKE ZA PAKIRANJE IN RAZKLADANJE

PLAČA OD URE

65 ur dela na teden

Nobenega nočnega ali nedeljskega dela.

EUCLID CRANE & HOIST CO.

1365 Chardon Rd.

Ženska za snaženje

3.30 zjutraj do poldne

DOBRA PLAČA

Pomočnice v pralnici

45 ur tedensko

Dobro ugaajajoče razmere

Pomočnica za kuhinjo

Tedenska plača, poleg obeda in uniforme.

Primerne ure, nobenega dela ob nedeljah.

Zglasite se na 8. nadstropju

HALLE BROS. CO.

HOTEL STATLER

potrebuje

DELAVCE ZA PRALNICO

BRIVCE

NOČNO KUJARICO

POMOČNICO PRI PEKI

POMIVACE POSODE

HISNE

Dobre delavske razmere. Počitnice s plačo. Brezplačna varovalnina. Tedenska plača.

Zglasite se pri vходу za delavce, E. 12 St. od Euclid, soba 335, od 9-5.

Ženske za snaženje

naše nove moderne

Cafeteria kuhinje

Visoka plača od ure in bonus

Thompson Aircraft

Products Company

23555 Euclid Ave.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Gray Hair?

NEW VITAMIN

RESTORES

NATURAL COLOR

Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write) for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St. Chicago, Ill., Dept. 5

Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name.....

Address.....

City..... State.....

Gray Hair?

NEW VITAMIN

RESTORES

NATURAL COLOR

Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write) for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St. Chicago, Ill., Dept. 5

Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name.....

Address.....

City..... State.....

Gray Hair?

NEW VITAMIN

RESTORES

NATURAL COLOR

Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write) for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St. Chicago, Ill., Dept. 5

Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name.....

Address.....

City..... State.....

Gray Hair?

NEW VITAMIN

RESTORES

NATURAL COLOR

Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write) for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St. Chicago, Ill., Dept. 5

Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

ALI JE TREBA VAŠO STREHO NANOVO POKRITI?

Naša trdka je poznana kot ena najboljših v tem oziru, in delo, ki ga izvršimo je prvovrstno in zadovoljivo v vsakem oziru.

POPRAVLJAMO FORNEZE IN VRŠIMO KLEPARSKA DELA

POKLIČITE NAS, CE RABITE NOVO STREHO. DALI VAM BOMO PRORACUN BREZPLACNO

Universal Roofing Service

1515 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: CH. 8376-8377 — OB VEČERIH: ME. 4767

HAVE YOU A SON OR DAUGHTER?

There's nothing you wouldn't do to give them the unequalled advantages life in a free America provides. Yet... will you be able to give them these advantages when the time comes?

You will—if you start saving for it now. You won't—if you let the money you're making now slip through your fingers. So start saving or increase your savings. Invest every cent you can in U. S. War Savings Bonds. Regularly!

War Bonds are the best all-around investment the world has ever seen. They can't go down in price. Ten years from now, you get back \$4 for every \$3 you invest now.

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

Iz druge vreče nekega domobranca pa je gledala na generala Bieglerja polovica zadnjice, ki jo je landverak izgubil pri Lvovu.

"To je zavoljo reda," se je zopet oglašil šofer, vozeč med gosto množico. "Gotovo zaradi nebeške superarbitracije."

In takoj je opazil general Biegler, da puščajo ljudi skozi nebeška vrata samo na geslo: "Fuer Gott und Kaiser."

Avtomobil je zavozil v raj.

"Gospod general," je rekel neki častnik-angel s krili, ko sta se vozila mimo kasarn z rekruti-angeli, "javite se na glavnem poveljništvu!"

Vozila sta se dalje mimo nekakega vežbališča, kjer je mr-golelo rekrutov-angelov, ki so se vadili kričati: "Aleluja!"

Oster korporal-angel je obdeloval pravkar nerodnega rekruta-angela, ga suval s pestmi v trebuh in kričal nanj: "Se bolj odprj svojo gofijo, ti svinja betlehemska! Takole se kliče: Aleluja? Kakor bi imel knedel v gobcu! Rad bi vedel, kateri vol je pustil tebe, živina, v raj! Poizkusi še enkrat! ... Hlahleh-luhjah? Kako? Beštija, še tu v raju nam hohnjaš! ... Še enkrat, ti cedra libanonska!"

Peljala sta se dalje in za njima je bila slišati še dolgo plašno tuljenje hohnajočega angela-rekruta: Hla-hle-hlu-hjah" in krik angela-korporala: "A-le-lu-ja, a-le-lu-ja, ti krava jordan-ska!"

Potem ogromni žar nad velikim poslopjem kakor marianska kasarna v Čeških Budje-jovicah, a nad njim dva areoplana, na levi in na desni strani, med njima pa napeto ogromno platno z ogromnim napisom: K. u. k. Cottes-Hauptquartier.

Generala Bieglerja sta posadila z avtomobila dva angela v uniformi vojnih orožnikov, ga vzela za ovratnik ter ga odvedla v poslopje, navzgor v prvo nadstropje.

"Spodobno se vedite pred gos-podom Bogom!" sta mu rekla še pred dvermi in ga pahnila noter.

Sredi sobe, kjer so visele po stenah slike Franca Jožefa in Viljema, prestolonaslednika Kar-la Franca Jožefa, generala Vik-torja Dankla, nadvojvode Fri-derika in šefa generalnega šta-ha Konrada v Hötendorfa, je stal gospod Bog.

"Kadet Biegler," je rekel Bog ostro, "vi me ne poznate? Jaz sem vaš bivši stotnik Sagner

CANADIAN SOLDIERS GET

"COAL FURLONGS"

NOVA SCOTIA—Passed by Cana-dian Censor—Threatened with an acute shortage of coal, the Canadian Government recently issued a decree requiring all former coal miners, re-gardless of their present wartime jobs, to return to the mines. Photo shows: nearly five miles under the sea in Nova Scotia Pvt. J. C. McDon-ald, on a three months' coal fur-long, is back at his old mining job. The main shaft of this large bituminous mine is on the mainland, but the lo-des extend from three to five miles out under the water.

Kadet Biegler je po vseh posta-jah pil le vodo. V Mošoni sem ga videl, da se ...

"Tako hitro pa ne gre s kole-ro! Recite zdravniku, naj ga gre pogledat." Kmalu nato je prišel "vojni doktor" Welfer. "Nič ni," je dejal smejoč se. "Od Brucka do sem je snedel trideset kremrol in pil le ku-hano vodo. Popil je tudi preveč konjaka. A bil bi se podelal tudi brez konjaka. Otrok je še!"

"Torej nič resnega?" se je oglašil Sagner. "Vendar takale reč ..., ako bi se to razširilo."

"No, pa ga oddam bolnišnici," je rekel Welfer. "Napišem, da je griža. Težak primer griže. Naj ga izolirajo—v desinfekcno barako z njim! Da, to bo naj-bolje."

Tako se je zgodilo, da je bil hrabri kadet Biegler odpeljan v vojaško izolacno bolnišnico v Uj Budo. Ker so bili vsi prostori za grižave bolnike prenapolnje-ni, so ga prenesli v barako za kolero. Ko so ga okopali in mu dali toplomer pod pazduho, je neki madjarski štabni zdravnik zmajal z glavo: "Sedemtride-set stopinj!" Pri koleri je sum-jiv padec toplote najslabši sim-p-tom. Štabni zdravnik je odredil, vteknil toplomer kadetu še v de-belo črevo.

"Poslednji štadij kolere," je pomislil štabni zdravnik. "Simp-tom konca. On se smehlja v predsmrtnih krčih." Biegler se je pri tej manipulaciji resnično mučeniški smehljaj in igral ju-naka. Popolnoma nag, prinešen iz tople banje na postelj, je zm-rzoval, da je zašklepetal z zobmi in ga je po vsem telesu pokrila kurja polt.

Zdravnik se je sklonil h ka-detu in vprašal nemški: "Also, wie geht's?"

"S-s-sehr gu-utt," je Biegler

zašklepetal z zobmi, "...ei-ne De-deck-ke!"

Pol ure nato je rekel zdrav-nik: "Gospod kadet, vi ste no-sitelj bacilov kolere. Pošljem vas v rezervno bolnišnico v Tar-nov ...". Tako je poslal kadet Biegler, navdušeni bojevnik, no-silec bacilov kolere.

*

In vozili so se dalje.

"Budimpešte ne bomo mno-go videli," je dejal stotnik Sag-nar, ko so se bližali ogrski pre-stolici. "Zapeljejo nas pač mi-mo. Po maršruti obstanemo ondi dve uri."

A obstali so na vojaškem ko-lodvoru v Budimpešti. Sagner se je takoj odpravil k poveljniku na kolodvoru.

"Gospod major," je vprašal stotnik Sagner, "po maršruti se vozimo do Godolo. Moštvo mora dobiti tukaj po petnajst dek emendolskega sira. Na poslednji postaji bi moralo prejeti moštvo po petnajst dek salame, a ni do-bilo ničesar."

"Bržčas tudi tukaj ne dobi-te ničesar," je odgovoril major in se prijazno smehljaj. "O ka-kem naročilu za polke iz Češke ne vem ničesar."

"Kdaj se odpeljemo, gospod major?"

"Pred vami stoji vlak, s tež-kimi topništvo za Galicijo. Od-pravimo ga v eni uri. Na tretjem tirišču stoji sanitetni vlak; od-pelje dvajset minut po topniš-tvu. Na dvanaajstem tiru imamo vlak z municijo, ki se odpelje deset minut po sanitetnem vla-ku in dvajset minut za njim se odpelje vaš vlak. Ako ne bo namreč kakih izprememb," je dodal smehljaje.

Medtem je nadporočnik Lukaš na povelje stotnika Sagnerja že odredil, naj gre moštvo zugs-weise po kompanijah v skladi-šče po sir. A vrnili so se k svojim vagonom zopet praz-nih rok. Namesto petnajst dek emendolskega sira je prejel vsak škatlico vžigalic in razglednico.

Tudi v štabnem vagonu je za-vladalo kmalu nenavadno razburjenje. Častniki so se zbra-li okoli stotnika Sagnerja, ki jim je vznemirjen čital dolgo br-zjavko brigadnega štaba: dne 23. maja 1915. je Italija napove-dala Avstro-Ogrski vojno. Nato je dal Sagner zatrobiti alarm. Ko se je zbralo vse moštvo, je bilo postavljeno v četverokot, in stotnik Sagner je prečital z nenavadno slovesnim glasom br-zojavno mu sporočano povelje.

Potem je sledilo običajno "Dreimal hoch!" in vojska je, nekam potrta, zopet zasedla vlak. Namesto petnajst dek emendolskega sira so imeli zdaj na vratu še vojno z Italijo.

"WHAT'S YOUR NAME?"

je naslov

novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj

LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo lahko v našem uradu.

Lastujte delež v Ameriki

Ce bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svo-bodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "War Savings" znamke. Po-sodite stricu Samu desetico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastujte delež v Ameriki!

"WAR SAVINGS" znamke dobite na bankih ali poštnem uradu.

18861943

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorod-nikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljeni soprog in dobri, skrbni oče

Frank Grebenc

Zatisnil je svoje blage oči dne 16. julija po kratki bolezn, previden s svetimi zakramenti za umirajoče. Pogreb se je vršil dne 19. julija iz Joseph Žele in Sinovi pogrebnega zavoda v cer-kev sv. Marije Vnebovzeta na Holmes Ave., ter od tam na Cal-vary pokopališče, kjer smo ga položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil rojen 1886. leta v vasi Pušče pri Veli-kih Laščah.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem so-rodnikom in prijateljem, ki so položili tako krasne vence h krsti dra-gega soproga in očeta. Ta dokaz vaše ljubezni napram njemu nam je bil v veliko tolažbo. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Družina Grebenc, Mr. in Mrs. Frank Cimperman, Carl Ave., Mr. Charles Grant in hčerka, Mr. in Mrs. Joseph Marzlikar, Jr., Mr. in Mrs. Frank Knafelc, Carl Ave., Mr. in Mrs. Joseph Marzlikar, Sr., Mr. in Mrs. Anton Korosec, Jr., Mr. in Mrs. B. M. Carr, Mr. in Mrs. Anton Gospodarc, Mr. in Mrs. Jim Gospo-darc, Mr. in Mrs. Anton Verhovec, Mr. in Mrs. Jim Novak, Mr. in Mrs. Russell Hayes in Virginia, Mr. in Mrs. John Marmash, Mr. in Mrs. Carol Blasir, Mrs. Rose Lavrisa, Mr. in Mrs. Frank Rokavec, Mr. in Mrs. Zivo-der, družina Krasevec, Samostojno društvo Presvetege srca Jezusovega, društvo Napredni Slovenci št. 5 SDZ.

Dalje najlepša hvala vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bo-do brale za mir duši pokojnika. Hvala sledečim: Mr. in Mrs. Edward Cimperman, Mr. in Mrs. Frank Knafelc, Mr. Frank Grebenc, Mr. Charles Grebenc, Mr. Joseph Grebenc, Mr. in Mrs. Frank Cimperman, Mr. in Mrs. Joseph Marzlikar, Mr. in Mrs. Frank Grebenc, Mr. F. Cimperman, Jr., Mr. Joseph Marzlikar, Mr. in Mrs. Anton Korosec, Jr., Mr. in Mrs. Joseph Filips, Mr. in Mrs. Matt Intihar, Jr., Mr. in Mrs. Joseph Stran-car, E. 156 St., Mr. in Mrs. Matt Intihar, Sr., Mr. John Grebenc, Mr. in Mrs. Marash, Mr. in Mrs. Fajdiga, Mr. in Mrs. Centa, Mr. in Mrs. Anton Verhovec, Mr. in Mrs. John Novak, Mr. in Mrs. Victor Budan, Mr. in Mrs. Frank Germ, Mr. in Mrs. Edward Eppich, Mr. in Mrs. Jack Pek-lenk, Mr. in Mrs. John Smrtnik, Mr. in Mrs. B. M. Carr, Mrs. Ponikvar, Mr. in Mrs. Anton Aucin, Mr. in Mrs. Pozelnik in družina, Mr. in Mrs. F. Cevka, Mr. Carl Marincic, Mr. in Mrs. Anton Tekalec, Mrs. Mary Ma-rincic, Mrs. Zadnik, Mr. in Mrs. J. Strancar, Mr. in Mrs. Kodelja, The Boys—Dept. 15, Mr. in Mrs. Frank Mramor, Mrs. Mehle, Mr. in Mrs. Smerdel, Mr. John Sterle, Mr. Strekal, Mrs. Kucler in sin, Mr. in Mrs. L. Pavsek, Murray Family, Mr. Joseph Stramar, Mr. in Mrs. Dan Far-ley, ter Mr. in Mrs. Frank Glavan.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi za spremstvo pri pogrebu. Hvala sledečim: Mr. Frank Knafelc, Mr. Lawrence Pavsek, Mr. Matt Intihar, Mr. Joe Marzli-ka, družina Cimperman, Mrs. Mary Finley, Mrs. Anna Korosec, Mr. Frank Rokavec, Mr. John Marmack.

Hvala onim, ki so prišli kropit pokojnika, ko je ležal na mrtvaške-mu odru ter vsem, ki so ga sprejmiili na njegovi zadnji poti na pokopa-lišče.

Našo zahvalo naj sprejmejo Joseph Žele in Sinovi za vzorno urejen pogreb in vsestransko najboljšo poslugi. Hvala tudi čst. g. Čelesniku za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Posebno zahvalo izrekamo Mr. in Mrs. Frank Cimperman in Mr. in Mrs. Joseph Marzlikar, Jr., za vso pomoč in tolažbo v dneh bolezn in smrti.

Ako se je ime katerega izpustilo, prosimo oprostjenja in mu velja naša najlepša zahvala.

Ti, ljubljeni soprog in skrbni, dobri oče, počivaj v miru in lahka naj Ti bo svobodna ameriška zemlja. Odsel si k Stvarniku, da sprejmeš iz njegovih rok plačilo za vse, kar si storil dobrega v življenju. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v molitvi, dokler se ne snidemo na kraju večnega miru in blaženstva — nad zvezdami!

Zalujoči ostali:

FRANCES, soproga;

WILLIAM F., sin;

v Braziliji zapušča brata in več drugih sorodnikov;

v stari domovini pa brata Louis in sestro Marijo.

Cleveland, Ohio, 9. avgusta, 1943.